

آینده تولید شکر با چغندر پاییزه تغییر می‌کند

گسترش کشت پاییزه چغندر قند با کاهش فشار آبی، بستری برای پایداری تولید شکر و حفظ امنیت عرضه داخلی در سال‌های کم‌آبی و خشکسالی ایجاد کرده است

کاهش منابع آب کشاورزی، سیاست‌گذاری تولید چغندر قند را به نقطه‌ای رسانده است که افزایش سطح کشت بدون اصلاح زمان و شیوه تولید، پاسخگوی نیاز صنعت قند نخواهد بود و به همین دلیل توسعه کشت پاییزه برای استفاده بهتر از بارش‌های فصلی و کاهش فشار بر منابع آبی دنبال می‌شود و همزمان رسیدن سطح این کشت به ۴۴ هزار هکتار، بر آورد تولید ۳۴۰ هزار تن شکر و هدف گذاری ۶۰ هزار هکتاری تا پایان برنامه هفتم، مسیر جدیدی را پیش‌روی زنجیره شکر قرار داده که در صورت تکمیل ظرفیت کارخانه‌ها و همراهی کشاورزان، بخشی‌ای از فاصله میان نیاز سالانه ۲/۲ میلیون تنی کشور و تولید داخلی را پوشش می‌دهد و فشار بر منابع محدود آب را کاهش خواهد داد.

■ ■ ■

کاهش آب قابل تخصیص به کشاورزی، انتخاب محصول و زمان کشت را به یکی از مسائل اصلی سیاست‌گذاری کشاورزی تبدیل کرده است، زیرا ادامه الگوهای بر مصرف در نهایت سطح تولید را با محدودیت جدی روبه‌رو می‌کند. چغندر قند نیز به دلیل نیاز آبی خود از محصولاتی است که ادامه کشت آن با الگوی سنتی، فشار بیشتری بر منابع آب وارد می‌کند و همین مسئله توسعه کشت پاییزه را به یک گزینه اقتصادی و زراعی تبدیل کرده است.

بر آورد وزارت جهاد کشاورزی از منابع آب بخش کشاورزی، ابعاد این محدودیت را روشن‌تر می‌کند. بر مبنای برنامه هفتم قرار بود در سال پایانی این برنامه حدود ۶۵میلیارد مترمکعب آب در اختیار کشاورزی قرار گیرد، اما این میزان در سال زراعی جاری به حدود ۵۱میلیارد مترمکعب رسیده است. فاصله ۱۴ میلیارد مترمکعبی میان این دو رقم، به معنا کاهش بیش از ۲۱ درصدی نسبت به سطح پیش‌بینی شده است و نشان می‌دهد افزایش تولید باید بیشتر از گذشته از مسیر بهره‌وری دنبال شود.

کشت پاییزه بخشی از دوره رشد گیاه را به ماه‌های خنک‌تر منتقل می‌کند و امکان استفاده از بارش‌های پاییز و زمستان را افزایش می‌دهد، در نتیجه نیاز به آبیاری در مقایسه با کشت‌های پرآب تابستانه کاهش پیدا می‌کند. ارزش اقتصادی این تغییر زمانی بیشتر می‌شود که صرفه جویی آب با حفظ عملکرد محصول همراه باشد، زیرا در اقتصاد کم‌آب، مقدار تولید به ازای هر مترمکعب آب اهمیت بیشتری از افزایش صرف سطح زیر کشت پیدا کرده است.

■ **توسعه کشت بدون ظرفیت صنعتی کامل نمی‌شود**

رسیدن سطح کشت پاییزه به ۴۴ هزار هکتار، فاصله موجود تا هدف ۶۰ هزار هکتاری پای به برنامه هفتم را نیز مشخص می‌کند. تحقق این هدف به افزایش حدود ۳۶ درصدی سطح فعلی نیاز دارد، اما رشد هکتار به تنهایی موفقیت سیاست جدید را تضمین نمی‌کند و ظرفیت کارخانه‌ها برای دریافت و فرآوری محصول نیز باید همزمان توسعه یابد. چغندر قند پس از بر داشت باید در زمان مناسب به کارخانه برسد و وارد فرایند تولید شود. بنابراین فاصله میان مزرعه و واحد صنعتی، ظرفیت حمل‌ونقل و برنامه ریزی کارخانه‌ها مستقیماً بر هزینه تولید اثر می‌گذارد. استفاده از ظرفیت مجتمع‌های کشت و صنعت و کارخانه‌های امکان در یافت چغندر پاییزه دارند، از همین منظر اهمیت پیدا می‌کند و توسعه این کشت باید با برنامه خرید و فرآوری محصول هماهنگ شود.

بر آورد تولید ۳۴۰ هزار تن شکر از کشت پاییزه نیز نشان می‌دهد که این روش سهم قابل توجهی در تأمین بازار داخلی خواهد داشت، این میزان معادل حدود ۱۵/۵ درصد نیاز سالانه ۲۲میلیون تنی کشور است، هر چند تأمین کل نیاز شکر همچنان به مجموعه‌ای از منابع تولید داخلی و واردات وابسته خواهد بود.

شاخص اصلی موفقیت نیز نباید فقط میزان زمین زیر کشت باشد، بلکه عملکرد در هکتار، میزان قند موجود در محصول، درصد استحصال کارخانه و مصرف آب باید همزمان سنجیده شوند. اگر افزایش سطح کشت باافت عملکرد یا مصرف آب همراه شود، بخشی از مزیت اقتصادی سیستم جدید از بین خواهد رفت.

از طرف دیگر، کشاور برای تغییر الگوی کشت به انگیزه اقتصادی نیاز دارد، قیمت خرید محصول، تضمین دریافت چغندر، دسترسی به بدر مناسب و نهاده، آموزش فنی و کاهش ریسک سرمازدگی از عواملی هستند که تصمیم او را تحت تأثیر قرار می‌دهند. اگر خانه‌ها نیز باید از پیش برنامه دریافت محصول را تنظیم کنند تا افزایش تولید مزرعه به مشکل در حمل و فرآوری منجر نشود.

■ **خودکفایی شکر به بهره‌وری آب وابسته است**

نیاز سالانه ۲۲میلیون تنی کشور به شکر، اهمیت حفظ تولید داخلی را دوچندان می‌کند، زیرا کاهش تولید داخلی به افزایش وابستگی به واردات منجر می‌شود و هزینه تأمین شکر وارداتی نیز تحت تأثیر نرخ ارز و قیمت‌های جهانی قرار دارد. از این منظر، هر مقدار تولید داخلی که با مصرف منطقه‌ای و هزینه اقتصادی مناسب به دست آید، ریسک تأمین بازار را کاهش خواهد داد.

کشت پاییزه برای همه مناطق کشور یک نسخه واحد نیست، زیرا دمای زمستان، میزان بارندگی، خطر سرمازدگی، نوع خاک و دسترسی به آب در مناطق مختلف تفاوت دارد. بنابراین توسعه این روش باید بر پایه ظرفیت اقلیمی هر منطقه انجام شود و حمایت‌ها به مناطقی اختصاص یابد که بیشترین بهره‌وری آب و عملکرد اقتصادی را ایجاد می‌کنند.

هدف ۶۰ هزار هکتاری نیز بهتر است همراه با شاخص‌های دقیق مصرف آب و تولید تعریف شود. زیرا افزایش ۱۶ هزار هکتاری سطح کشت زمانی ارزش اقتصادی دارد که با کاهش مصرف آب یا افزایش تولید همراه باشد. ثبت داده‌های مربوط به عملکرد، مصرف آب و میزان استحصال شکر، امکان مقایسه مناطق و شناسایی الگوهای موفق را فراهم می‌کند.

تداوم خشکسالی، کاهش منابع آب و ناترازی انرژی، کشاورزی را به سمت مدلی سوق داده است که در آن افزایش تولید باید با کاهش مصرف منابع همراه باشد. کشت پاییزه چغندر قند در صورت انتخاب مناطق مناسب، تأمین بذ و نهاده، تضمین خرید و هماهنگی کارخانه‌ها، ظرفیت آن را دارد که بخشی از این تغییر را عملی کند. در نهایت، مسیر خودکفایی شکر از افزایش صرف سطح زیر کشت عبور نمی‌کند، بلکه به میزان تولیدی بستگی دارد که از هر هکتار و هر مترمکعب آب به دست می‌آید. اگر توسعه کشت پاییزه با بهره‌وری، ظرفیت صنعتی و انگیزه اقتصادی کشاورزان همراه شود، این سیاست از یک راهکار مقابله با کم‌آبی فراتر می‌رود و به یکی از پایه‌های حفظ تولید شکر در اقتصاد کم‌آب ایران تبدیل خواهد شد.

عمده طرح‌هایی که طی دو دهه گذشته برای تأمین مسکن کم‌درآمدها به اجرا درآمده به دلایل مختلف از جمله ناهماهنگی دستگاه‌ها در عرضه زمین، کوتاهی دستگاه‌های تأمین‌کننده خدمات سکونتی و جابجایی بانک‌ها برای تأمین منابع مالی و در نهایت تورم، تبدیل به میراث دولت‌ها شده و تعیین تکلیف واحدها را در هاله‌ای از ابهام قرار داده است. با توجه به محدودیت‌های تأمین منابع مالی، حالا سیاست‌گذار بخش مسکن عمده تمرکز خود را روی تعیین تکلیف پروژه‌هایی با پیشرفت بالا گذاشته است. این رویکرد می‌تواند با هدایت منابع محدود به پروژه‌های نزدیک به بهره‌برداری، مسیر تحویل واحدهای نیمه‌تمام به متقاضیان را کوتاه‌تر کند.

■ ■ ■

بعد از طرح مسکن‌مهر، حدود هفت سال پیش طرح مسکن ملی شروع شد، به‌طوری‌که در ۱۹ شهر جدید، حدود ۱۴۲ هزار واحد مسکونی دولتی‌ساخت روی زمین‌های ۹۹ساله در حال ساخت است، اما در این سال، متوسط ۲ هزار و ۵۰۰ واحد مسکونی تحویل ثبت‌نام‌کننده‌ها شد. طی این هفت سال متوسط پیشرفت فیزیکی پروژه‌های مسکن‌سازی روی زمین‌های ۹۹ساله، ۴۱ درصد بوده است. حالا دولت با توجه به محدودیت منابع در صدد آن است که پروژه‌های نزدیک به بهره‌برداری را زودتر تعیین تکلیف کند.

■ **اولویت عمل به تعهدات پیشین در طرح‌های حمایتی مسکن**

فرزانه صادق، وزیر راه و شهرسازی روز یک‌شنبه ۲۲شهریور در حاشیه جلسه پایش طرح‌های حمایتی مسکن گفت: در شرایط محدودیت منابع نمی‌توان منابع موجود را به‌صورت یکسان میان پروژه‌هایی با پیشرفت فیزیکی ۱۰ تا ۹۰ درصد توزیع کرد، زیرا در این صورت پروژه‌های دارای پیشرفت بالا نیز با سرعت کافی به پایان نمی‌رسند. از این رو باید منابع براساس اولویت و با هدف تکمیل پروژه‌های نزدیک به بهره‌برداری تخصیص یابد.

وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه هدف‌گذاری انجام شده تحویل حدود ۱۲۰ هزار واحد مسکونی تا پایان سال است، گفت: تمامی این واحدها دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۸۰ درصد هستند و با اولویت‌بندی منابع می‌توان تعداد زیادی از پروژه‌ها را تعیین تکلیف کرد. صادق با تأکید بر ضرورت افزایش سرعت پیشرفت پروژه‌ها گفت: اگر پروژه‌ای هر ماه فقط یک

بررسی چشم‌انداز تولید و اشتغال در دشت‌های مرزی در گفت‌وگوی استاندار ایلام با «جوان»

«سامانه گرمسیری» ضامن آب پایدار و ماندگاری در روستاهاست

و به یکدیگر متصل شوند. هماهنگی این دو بخش برای تبدیل پیشرفت عمرانی به تولید واقعی در مزرعه ضرورت دارد و تأمین اعتبار هر دو دستگاه، شرط استفاده از تمام ظرفیت پیش‌بینی شده است.

■ **وضعیت ذخیره آب و اجرای تأسیسات انتقال چگونه است و چه بخشی از مسیر باقی‌مانده است؟**

سد این طرح ۸۵میلیون مترمکعب ظرفیت دارد و ذخیره آب آن اکنون ۲۱میلیون مترمکعب است. سامانه همچنین شامل ۳۷کیلومتر تونل انتقال آب، بیش از ۴۹۰کیلومتر لوله‌گذاری با قطرهای مختلف و سازه‌های بزرگ انتقال و انحراف آب است؛ مجموعه‌ای که نشان‌دهنده ابعاد فنی و مهندسی پروژه است. جریان آب تا کیلومتر ۶۰ محدوده رودخانه چنگوله رسیده و برای تکمیل این بخش از مسیر، تنها ۴کیلومتر لوله‌گذاری باقی‌مانده است. اجرای همین قسمت نیز به تأمین اعتبار وابسته است، البته این ۲کیلومتر، باقی‌مانده همان بخش است. مسیر انتقال است و تکمیل کل پروژه، علاوه بر آن به اجرای شبکه‌های فرعی و آماذسازی دیگر زمین‌های هدف نیاز دارد.

■ **چه میزان از زمین‌ها آماده کشت شده یا به بهره‌برداری رسیده و برنامه توسعه پوشش سامانه چیست؟**

تاکنون ۱۰ هزار و ۸۰۰ هکتار از زمین‌های هدف برای بهره‌برداری و کشت آماده شده است. باید میان آماذسازی زمین و بهره‌برداری از شبکه آبیاری تفاوت قائل شد؛ این دو مراحل متفاوت اجرای پروژه را نشان می‌دهند. ۵هزار هکتار از اراضی زیر پوشش سامانه در دهه فجر سال گذشته به بهره‌برداری رسید. براساس برنامه ریزی انجام شده، در استان ایلام، هدف نهایی زیر پوشش قرار دادن ۱۸ هزار و ۶۰۰ هکتار از زمین‌های کشاورزی است. اهمیت پروژه فقط در افزایش مساحت زمین‌های آبی نیست؛ دسترسی پایدار تر به آب، امکان افزایش بهره‌وری، اصلاح الگوی کشت و توسعه تولید فراهم می‌کند. در دشت‌های مرزی که فعالیت اقتصادی بسیاری از خانوارها به کشاورزی وابسته است، این زیرساخت می‌تواند پشتوانه‌ای برای افزایش درآمد و پایداری اشتغال باشد.

■ **پروژه تا به امروز چه میزان پیشرفت داشته و مسئولیت دستگاه‌های اجرایی چگونه تعریف و تقسیم شده است؟**

پیشرفت بخش‌های مربوط به وزارت نیرو به ۹۵درصد رسیده و بخش‌های زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی نیز ۸۲درصد پیشرفت فیزیکی دارد. وزارت نیرو مسئول اجرای سد، آبگیرها و خطوط اصلی انتقال آب است و وزارت جهاد کشاورزی اجرای شبکه‌های فرعی و شبکه‌های داخل مزارع را برعهده دارد. بنابراین پیشرفت ۹۵درصدی نیاز به معنای آماده بودن همه زمین‌ها برای دریافت آب تلقی شود. بهره‌برداری کامل زمانی محقق می‌شود که شبکه اصلی، شبکه‌های فرعی و تأسیسات داخل مزارع تکمیل

مسکن ملی در فاز ویرایش

طرح‌های حمایتی مسکن خانه‌تکانی می‌شود

با تمرکز بر پروژه‌های نزدیک به بهره‌برداری، ۱۳۰هزار واحد مسکونی تا پایان سال تعیین تکلیف می‌شوند

علی بهرمان | جوان

ندارد، نتیجه‌ای جز بی‌اعتمادی نخواهد داشت. این عضو کابینه دولت چهاردهم با اشاره به محدودیت توان مالی دهک‌های پایین در آمدی خاطر نشان کرد: توان مانور متقاضیان دهک‌های یک تا پنج در برابر افزایش قیمت‌ها به شدت محدود است. از این‌رو رویکرد وزارتخانه این است که از طریق مصالحه، هم‌افزایی سازمان ملی زمین و مسکن و بهره‌گیری از منابع صندوق ملی مسکن، مابالتفاوت و هزینه‌های مازاد تأمین شود. او تأکید کرد: در تلاشیم با بازنگری در مدل‌های کارگزار و رایزنی برای تخصیص تسهیلات ویژه و تکمیلی به دهک‌های یک تا پنج، فشار مالی به متقاضیان کم‌درآمد را به حداقل برسانیم تا این واحدها هرچه سریع‌تر تکمیل و به نیازمندان واقعی واگذار شود. ■ **اولویت تکمیل ۸۵۰ هزار واحد تعهد شده**

حبيب‌الله طاهر خانی، معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی نیز روز گذشته در نشست خبری با اشاره به تغییر رویکرد دولت در نحوه تصدی‌گری بخش مسکن گفت: مهم‌ترین و

محوری‌ترین اقدام پیش‌روی وزارت راه و شهرسازی، عمل به تعهدات پیشین در طرح‌های حمایتی مسکن است، چرا که برای حدود ۸۵۰هزار متقاضی که بخش عمده‌ای از مبالغ آورده را واریز کرده‌اند، تعهد تأمین مسکن غالباً از مسیر انبوه‌سازی ایجاد شده و تکمیل و تحویل این واحدها در اولویت اول اجراء قرار دارد. معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی در ادامه با تشریح آخرین وضعیت پروژه‌های حمایتی مسکن و آسیب‌شناسی تعهدات گذشته، از بالاترکفیی بیش از ۱۶۰ هزار واحد مسکونی و فاقد پروانه بودن نیمی از آنها خبر داد و تأکید کرد: واگذاری زمین بدون آماده‌سازی و خدمات شهری هرگز به تولید مسکن ختم نخواهد شد. بنابراین دولت تمرکز خود را بر ساماندهی تعهدات واقعی، مولدسازی اراضی مرغوب برای تأمین زیرساخت‌ها، فعال‌سازی بخش خصوصی و اعمال تنوع در الگوهای ساخت و سکونت گذاشته است.

او درخصوص حل معضل عدم توانایی فشار کم‌درآمد در پرداخت آورده نقدی گفت: یکی از گلوگاه‌های

۴ خبر

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در نشست صمیمانه رئیس‌جمهور با بازنشتگان تشریح کرد

دولت چهاردهم به جای راه‌حل‌های کوتاه‌مدت در حال تغییر قواعد سیاستگذاری است

مشکلات ناشی از شرایط کنونی از مشکلات ریشه‌دار کشور اظهار کرد: جدای از شرایط کنونی، بخشی از مشکلات که طی دهه‌های گذشته در حوزه‌های مختلف شکل گرفته است، گفت: دولت چهاردهم به جای آنکه صرفاً با راه‌حل‌های کوتاه‌مدت پیامدهای این مشکلات را مدیریت کند، در حال تغییر قواعد سیاستگذاری در حوزه‌هایی مانند انرژی، انضباط مالی و بازنشتگی است تا شیوه‌دستیابی به نتایج نیز تغییر کند. به گزارش مرکز روابط عمومی و امور بین‌الملل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، احمد میدری در نشست صمیمانه رئیس‌جمهور با بازنشتگان، ضمن قدردانی از همراهی بازنشتگان با دولت اظهار کرد: بازنشتگان به‌اشکال مختلف به دولت افزود: این جنگ هزینه‌های سنگینی به کشور وارد شده، از جمله این هزینه‌هاست، کودکان میناب و ی با اشاره به تحریم‌های ۱۵ ساله دشمن و تهاجم نظامی مستقیم از سال گذشته گفت: یکی از سختی‌هایی که کشور با این مواجه بوده، تحریم‌هایی است که حدود ۱۵ سال از سوی دشمن اعمال شده و از سال گذشته نیز این فشارها با تهاجم مستقیم نظامی همراه شده است. میدری در این جنگ هزینه‌های سنگینی به کشور وارد کرد. شهادت رهبر شهید، فرماندهان و خسارت‌های جبران‌ناپذیر و بزرگی که به کشور وارد شده، از جمله این هزینه‌هاست. کودکان میناب و ی با اشاره به شهادت رسیدند.

وی تأکید کرد: دولت می‌تواند با سیاست‌های کوتاه‌مدت اقداماتی انجام دهد، اما ممکن است در این مسیر حجم نقدینگی را افزایش دهد و از مهر تورم غافل شود، در مقابل می‌توان هم‌زمان راهکارهای مختلفی فاش‌نام و سیاست‌های نیز

■ **دولت چهاردهم؛ دولت تغییر ریل‌های سیاستگذاری**

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به رویکرد دولت چهاردهم برای اصلاح این وضعیت گفت: دولت دکتر پزشکیان به دنبال تغییر قواعد است و قواعدی در حوزه سیاستگذاری، انرژی، انضباط مالی و حوزه‌های دیگر را آغاز دولت در دستور کار قرار دارد. در این جنگ هزینه‌های سنگینی به کشور وارد کرد. شهادت رهبر شهید، فرماندهان و خسارت‌های جبران‌ناپذیر و بزرگی که به کشور وارد شده، از جمله این هزینه‌هاست. کودکان میناب و ی با اشاره به شهادت رسیدند.

وی تأکید کرد: دولت می‌تواند با سیاست‌های کوتاه‌مدت اقداماتی انجام دهد، اما ممکن است در این مسیر حجم نقدینگی را افزایش دهد و از مهر تورم غافل شود، در مقابل می‌توان هم‌زمان راهکارهای مختلفی فاش‌نام و سیاست‌های نیز

■ **تلاش دولت برای نزدیک کردن مستمری‌ها به اصل کفایت**

میدری در ادامه به وضعیت مستمری بازنشتگان پرداخت و گفت: براساس مطالعاتی که انجام داده‌ایم، مستمری بازنشتگان تکافو نمی‌کند و تلاش ما در طول این دو سال این بوده که مستمری با اصل کفایت سازگار شود. وی افزود: در همین زمینه نشست‌های مختلفی فاش‌نام و متناسب‌سازی نیز براساس مقرانون انجام شده است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: از سوی دیگر همواره تلاش کرده‌ایم افزایش حداقل حقوق براساس نرخ تورم باشد، اما هر نرخی که انتخاب شد، به علت شرایط جنگی باز هم از نرخ تورم عقب ماند.